

Vooronderzoek CE

Beesel - Huilbeek

OPDRACHTGEVER : Kragten
LOCATIE : Beesel - Huilbeek
ONS PROJECTNR. : 1962228
VERSIE : VO-02
DATUM : 28-1-2020

AVG Explosieven Opsporing Nederland

Vestiging **Heijen**
De Grens 7
NL-6598 DK Heijen
T +31 48 580 2010
F +31 48 580 2084

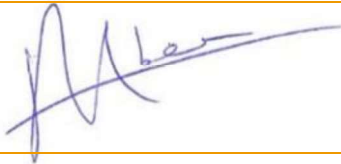
Vestiging **Kaatsheuvel**
Veerweg 10
NL-5171 PW Kaatsheuvel
T +31 41 6700 220

eo@avg.eu
www.explosievenopsporing.com
KvK 12029421

Distributielijst

- Kragten
- AVG Explosieven Opsporing Nederland

Dit document is bestemd voor de opdrachtgever.

Opdrachtgever	Kragten
Rapport	1962228
Naam	Beesel - Huilbeek
Versie	VO-02, definitief, opgesteld conform de WSCS-OCE versie juli 2016
Datum	28-1-2020
Vrijgegeven door:	Menno Abee (manager OCE)
Paraaf:	
Vrijgegeven door:	Jeffry van den Bout (coördinator OCE / senior OCE deskundige)
Paraaf:	
Opgesteld door:	Jurian ter Horst MA (historicus)
Paraaf:	

Afbeelding voorblad.

Een uitsnede van een luchtfoto van Beesel, d.d. 12 oktober 1944. Op de foto zijn in de omgeving van de Walsberg onder meer loopgraven en een tankgracht zichtbaar. Bron: Kadaster te Zwolle.

Rechten voorbehouden.

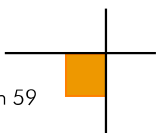
De in deze rapportage aanwezige informatie, waaronder de tekst en het kaartmateriaal, is eigendom van AVG. Het is de opdrachtgever toegestaan deze rapportage als één geheel aan derden kenbaar te maken, met het doel waarvoor het is vervaardigd. De verstrekking van afbeeldingen uit de rapportage, of de separaat mee-gestuurde digitale bijlagen die hiertoe behoren, is zonder toestemming van de auteur niet toegestaan in verband met mogelijke (beeld)rechten.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Probleemstelling	5
1.3	Doelstelling.....	5
1.4	Onderzoeksgebied	5
1.5	Onderzoeksmethode	9
1.5.1	Algemeen	9
1.5.2	Inventarisatie bronnenmateriaal	9
1.5.3	Beoordeling bronnenmateriaal.....	11
1.5.4	Verantwoording	11
1.5.5	Leeswijzer.....	11
2	INVENTARISATIE BRONNENMATERIAAL.....	12
2.1	Eerder uitgevoerde onderzoeken.....	12
2.1.1	Rapportages AVG	12
2.1.2	Derden	12
2.2	Literatuur	13
2.2.1	Meidagen 1940	13
2.2.2	Luchtoorlog 1940-1945	14
2.2.3	Frontperiode en bevrijding oktober 1944 - maart 1945	15
2.2.4	Munitieruimingen.....	18
2.3	Collectie stafkaarten Topografische Dienst Kadaster te Zwolle	18
2.3.1	Geallieerde stafkaart.....	18
2.3.2	Duitse stafkaarten	18
2.4	Gemeentearchieven Beesel en swalmen	20
2.4.1	Luchtbeschermingsdienst, aangetroffen/geruimde CE en oorlogsschade	21
2.5	Nieuwsberichten.....	22
2.5.1	AVG bedrijfsarchief, internet en Koninklijke Bibliotheek	22
2.6	Explosieven Opruimings Dienst Defensie (EODD).....	22
2.6.1	Collectie ruimrapporten	22
2.6.2	Collectie mijnenkaarten.....	23

2.7	Nederlands Instituut voor Militaire Historie (NIMH)	25
2.7.1	Collectie Duitse verdedigingswerken.....	25
2.7.2	Beeldbank NIMH	25
2.8	Provinciaal archief / Militair Gezag	25
2.8.1	Militair Gezag	25
2.9	Nationaal archief	26
2.9.1	Inspectie Bescherming Bevolking tegen Luchtaanvallen	26
2.10	Semi-Statisch Informatiebeheer Ministerie van Defensie (SIB)	27
2.10.1	Archief Mijn- en Munitie Opruimings Dienst (MMOD) 1945-1947.....	27
2.11	Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie (NIOD)	28
2.11.1	Collecties Departement van Justitie en Generalkommissariat für das Sicherheitswesen	28
2.11.2	Beeldbank Tweede Wereldoorlog.....	29
2.12	Oorlog in blik	29
2.13	The National Archives Londen	29
2.13.1	Daily Logs	29
2.14	Imperial War Museum	29
2.15	Library and Archives Canada.....	30
2.15.1	Collectie Defence Overprints	30
2.16	Luchtfoto's	30
2.16.1	Geraadpleegde luchtfoto's	30
2.16.2	Luchtfoto-interpretatie huidige situatie.....	33
3	CHRONOLOGIE RELEVANTE GEBEURTENISSEN	35
3.1	Inleiding en chronologietabel	35
4	BEOORDELING BRONNENMATERIAAL.....	37
4.1	Indicaties voor explosieven in het onderzoeksgebied.....	37
4.2	Leemten in kennis bronnenmateriaal	37
4.3	Soort en verschijningsvorm van explosieven	38
4.3.1	Locaties militaire verdedigende maatregelen	38
4.3.2	Beschietingen met geschutmunitie	38
4.4	Aantal mogelijk aan te treffen explosieven	38
4.5	Horizontale en verticale begrenzing verdacht gebied	39
4.5.1	Verdachte locaties gedumpte munitie en mijnevelden	39

4.5.2	Verdachte locaties geschutmunitie	40
5	CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN.....	41
5.1	Conclusie	41
5.2	Advies vervolgtraject	41
5.2.1	Opsporing CE	41
6	BIJLAGEN.....	43
6.1	Bronnenlijst.....	43
6.1.1	Archieven en overige instanties	43
6.1.2	Literatuur	43
6.1.3	Websites	44
6.1.4	Overig	44
6.2	Certificaat WSCS-OCE	45
6.3	Richtlijnen WSCS-OCE afbakening verdachte gebieden.....	46
6.4	Feitenkaart	50
6.5	CE-bodembelastingkaart.....	52
6.6	Collectie ruimrapporten (mora/uo)	54
6.7	Afkortingenlijst	58

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

AVG Explosieven Opsporing Nederland (hierna: AVG) heeft in opdracht van Kragten een vooronderzoek naar de aanwezigheid van conventionele explosieven (hierna: CE) uitgevoerd ter plaatse van de projectlocatie Beesel – Huilbeek (zie de kaarten op pagina 7 met de huidige situatie en op pagina 8 met de situatie tijdens de Tweede Wereldoorlog). Hier worden in de toekomst diverse bodemingrepen uitgevoerd.

1.2 PROBLEEMSTELLING

Er kunnen als gevolg van gevechtshandelingen CE in het onderzoeksgebied zijn achtergebleven. Er ontstaat bij het spontaan aantreffen en beroeren van CE uit de Tweede Wereldoorlog mogelijk een verhoogd veiligheidsrisico. Onbedoelde detonaties kunnen bij de uitvoering van werkzaamheden in het ergste geval leiden tot dodelijk letsel en zware schade aan materieel en omgeving. Spontane CE vondsten kunnen resulteren in meerwerkkosten door stagnatie van de uitvoeringswerkzaamheden.

1.3 DOELSTELLING

Het doel van het vooronderzoek is om aan de hand van een breed scala aan historisch feitenmateriaal een zo genuanceerd mogelijk beeld met betrekking tot het onderzoeksgebied in de Tweede Wereldoorlog te verkrijgen. Aan de hand van deze gegevens wordt een antwoord gegeven op de vraag of en zo ja in welke delen van het onderzoeksgebied er sprake is van een verhoogd risico op het aantreffen van CE. Er wordt daarnaast ingegaan op de te verwachten soort(en) CE, de verschijningsvorm en de mogelijke hoeveelheid.

Het onderzoek resulteert in een horizontale en verticale afbakening van het verdachte gebied door middel van GIS kaartmateriaal en het advies om de werkzaamheden onder reguliere omstandigheden uit te voeren, of om vervolgstappen te zetten in de vorm van bijvoorbeeld een (projectgebonden) risicoanalyse of direct een detectieonderzoek.

1.4 ONDERZOEKSGBIED

Het onderzoeksgebied bevindt zich te Beesel en Heide in de gemeenten Beesel en Roermond en wordt globaal begrensd door de kern van Beesel en het Beesels Broek. In deze rapportage worden feiten omschreven van oorlogshandelingen die in en nabij het onderzoeksgebied hebben plaatsgevonden. Er wordt bij het bepalen van de relevantie onderscheid gemaakt in 4 opties:

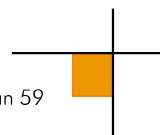
- Het feit wordt niet in de rapportage opgenomen wanneer de locatie van de gevechtshandeling verder dan ca. 200 meter van het onderzoeksgebied af ligt.
- Binnen deze rapportages worden alle noemenswaardige feiten binnen een straal van ca. 200 meter rondom het onderzoeksgebied opgenomen, waarbij één van de volgende relevanties wordt benoemd:
 - Het feit krijgt de relevantie “nee” wanneer deze buiten het onderzoeksgebied ligt en op voorhand al kan worden bepaald dat deze geen invloed heeft op het onderzoeksgebied. Het feit wordt niet opgenomen in de chronologietabel in deze rapportage en krijgt geen nummer op de feitenkaart in de bijlage.

- Het feit krijgt de relevantie “mogelijk” wanneer het een melding betreft die buiten het onderzoeksgebied ligt en mogelijk van invloed is op het onderzoeksgebied, of wanneer de melding een groter gebied betreft dan binnen het onderzoeksgebied ligt. Het feit wordt opgenomen in de chronologietabel, wordt wel of niet afgebakend, en krijgt een nummer op de feitenkaart, mits het feit binnen de contouren van de kaart valt.
- Het feit krijgt de relevantie “ja” wanneer met zekerheid kan worden bepaald dat deze binnen het onderzoeksgebied ligt en een afbakening invloed heeft op het onderzoeksgebied. Het feit wordt opgenomen in de chronologietabel, de afbakening wordt gemotiveerd en het feit wordt van een nummer op de feitenkaart voorzien.

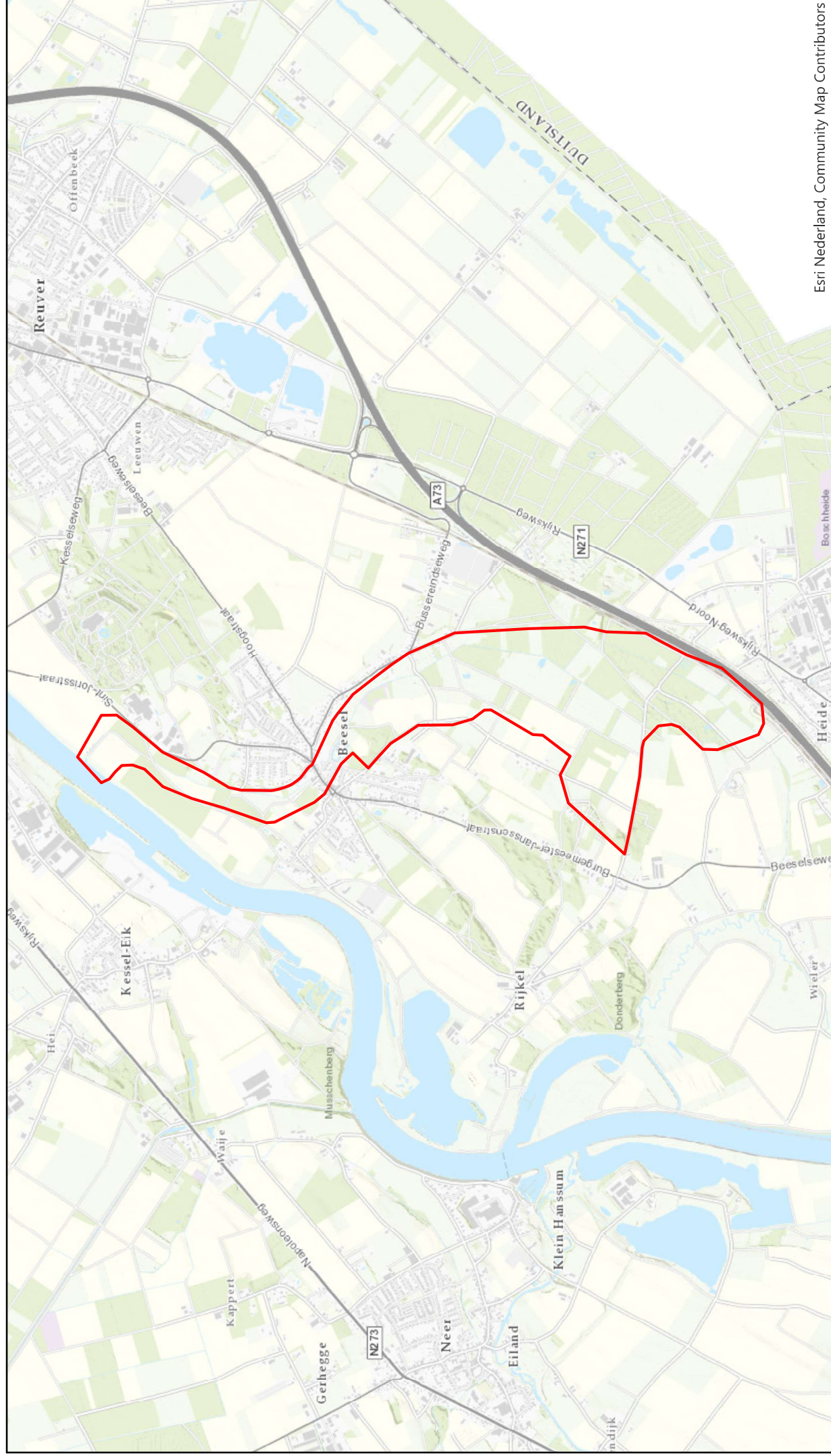
Het onderzoeksgebied ligt in de volgende gemeenten:

Huidige gemeenten	Gemeenten tijdens de Tweede Wereldoorlog
Beesel	Beesel
Roermond	Swalmen

Op de volgende pagina's staat het onderzoeksgebied weergegeven in de situatie tijdens de Tweede Wereldoorlog en de huidige situatie.

ACTUELE SITUATIE

LEGENDA

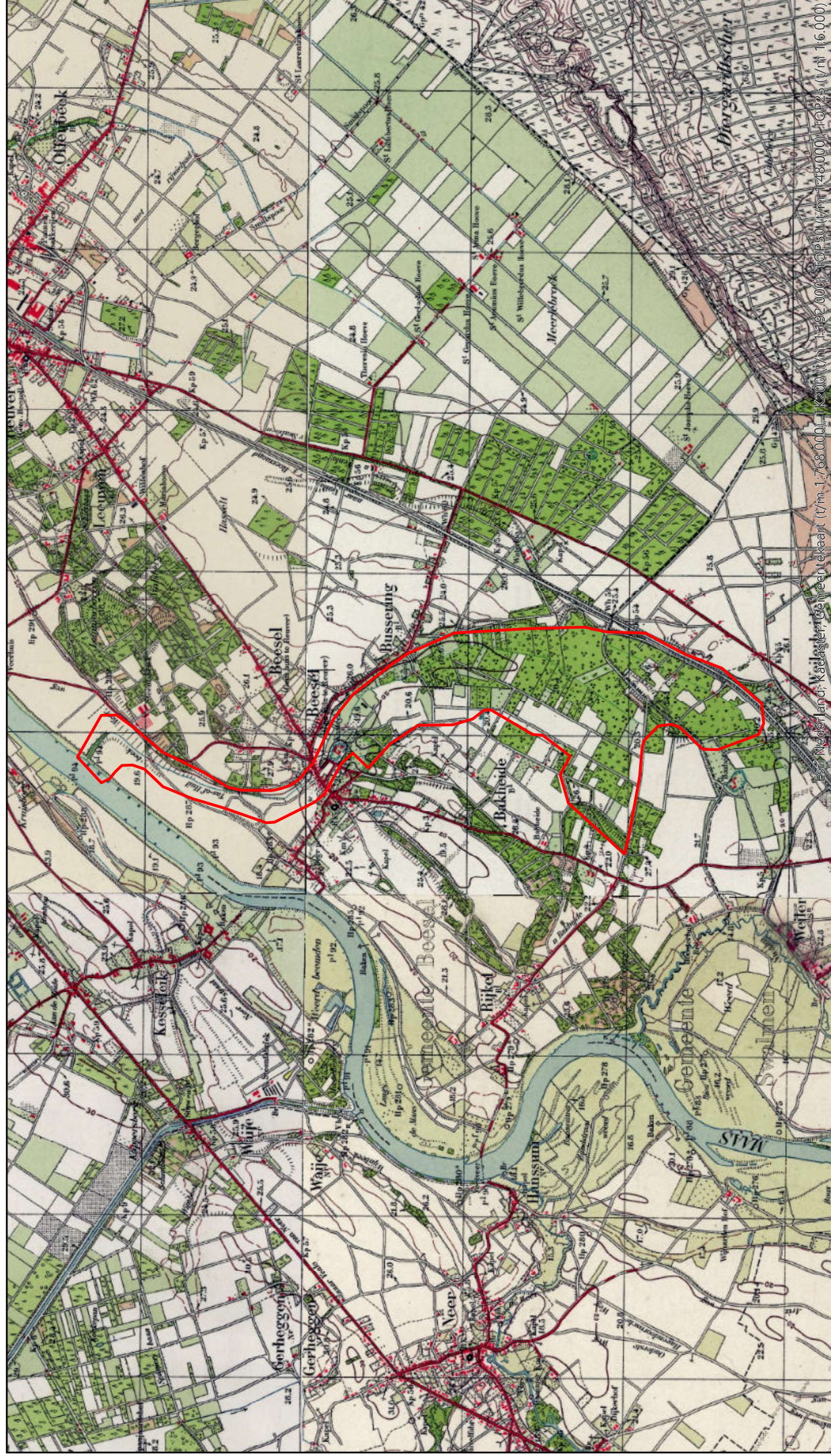
Onderzoeksgebied

0 500 1.000 2.000 3.000
Meter

Esri Nederland, Community Map Contributors

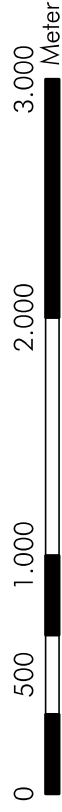
SITUATIE W.O.II

LEGENDA

Onderzoeksgebied

Esq. Nederland; Kadaster; gemeentekaart (1/m 1:768.000), POP50 (1/m 1:48.000), POP25 (1/m 1:6.000)

1.5 ONDERZOEKSMETHODE

1.5.1 Algemeen

Bij het vooronderzoek worden literatuur en historische bronnen verzameld en gestructureerd geordend. Het eindresultaat is een rapportage met een bijbehorende CE-bodembelastingkaart. Het vooronderzoek dient conform de WSCS-OCE te worden uitgevoerd.¹

1.5.2 Inventarisatie bronnenmateriaal

Het bronnenonderzoek vindt plaats op basis van een inventarisatie van:

- Gebeurtenissen die hebben geleid tot de mogelijke aanwezigheid van CE (indicaties);
- Gebeurtenissen die hebben geleid tot de verwijdering van CE (contra-indicaties).

Wij hebben de volgende archieven en collecties wel/niet geraadpleegd:

Verplichte bronnen:

Bron	Korte omschrijving	Geraadpleegd	Hoofdstuk
Literatuur	O.a. En nooit was het stil...	Ja	2.2
Gemeentearchieven Beesel en Swalmen	Vermeldingen oorlogshandelingen	Ja	2.4
Provinciaal archief / Regionaal Historisch Centrum Limburg	Vermeldingen oorlogshandelingen	Ja	2.9
Explosieven Opruimings Dienst Defensie	Geruimde explosieven (mora's/wo's), mijnen-kaarten	Ja	2.6
Luchtfotocollectie Bibliotheek Universiteit Wageningen	Luchtfoto's Tweede Wereldoorlog	Ja	2.15
Luchtfotocollectie Topografische Dienst (Kadaster)	Luchtfoto's Tweede Wereldoorlog	Ja	2.15
In het verleden uitgevoerde (voor-) onderzoeken	(Voor-)onderzoeken	Ja	2.1

Niet-verplichte bronnen:

Bron	Korte omschrijving	Geraadpleegd	Hoofdstuk
Nederlands Instituut voor Militaire Historie ('s-Gravenhage)	Inlichtingen verzet (575 serie)	Ja	2.7
Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie (Amsterdam)	Collecties 216k en 077	Ja	2.11
Luchtfotocollectie National Collection of Aerial Photography (NCAP, Edinburgh)	Luchtfoto's Tweede Wereldoorlog	Ja	2.16

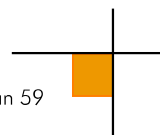
¹ Werkveldspecifiek certificatieschema voor het systeemcertificaat 'Opsporen CE'

Bron	Korte omschrijving	Geraadpleegd	Hoofdstuk
The National Archives (Londen)	2nd TAF Daily Logs	Ja	2.13
Bundesarchiv-Militärarchiv (Freiburg)	Duitse 88e legerkorps	Nee	
The National Archives and Records Administration (Washington)	Gegevens 8th Air Force, 9th Air Force	Nee	
Getuigen	Getuigenverslagen uit de eerste hand	Nee	
Semi-Statisch Informatiebeheer (Rijswijk)	Mijn- en Munitie Opruimingsdienst	Ja	2.10
Nationaal Archief ('s-Gravenhage)	Inspectie Bescherming Bevolking tegen lucht-aanvallen	Ja	2.9

Niet in de WSCS-OCE benoemde bronnen:

Bron	Korte omschrijving	Geraadpleegd	Hoofdstuk
Bedrijfsarchief AVG	Gegevens uit binnen- en buitenlandse archieven	Ja	2.1, 2.5
Bedrijfsdatabase AVG	O.a. oude webartikelen	Ja	2.1, 2.5
Koninklijke Bibliotheek	Oude krantenberichten	Ja	2.5
Luchtfotocollectie Luftbilddatenbank	Luchtfoto's Tweede Wereldoorlog	Ja	2.16
Centre Historique des Archives à Vincennes	Franse gevechtsverslagen	Nee	
Imperial War Museum	Beeldmateriaal Tweede Wereldoorlog	Ja	2.14
Library and Archives Canada	Defence Overprints	Ja	2.15
Locatiedeskundige	Expert op het gebied van lokale historie	Nee	
Heemkundekringen / historische kringen	Plaatselijke archieven	Nee	
Kadaster Zwolle	Collectie Stafkaarten Topografische Dienst Kadaster te Zwolle	Ja	2.3

AVG beschikt niet over adresgegevens van relevante getuigen en relevante toegangsnummers en/of inventarisnummers uit de archieven Bundesarchiv-Militärarchiv en The National Archives and Records Administration (Washington).

1.5.3 Beoordeling bronnenmateriaal

In deze fase van het vooronderzoek worden de indicaties en contra-indicaties uit het bronnenonderzoek beoordeeld. Op basis van deze gegevens wordt gemotiveerd vastgesteld of er sprake is van een op CE verdacht gebied. Indien er sprake is van een verdacht gebied, dan wordt tevens bepaald: de (sub)soort, de mogelijke aantallen en de verschijningsvorm van de vermoedelijk aanwezige CE, alsmede de horizontale en verticale afbakening van het verdachte gebied (indien mogelijk).

Bij de beoordeling van het bronnenmateriaal is gebruikgemaakt van het geografisch informatie systeem (GIS). De indicaties en contra-indicaties zijn vertaald naar een locatie in het RD-coördinatenstelsel en verwerkt in GIS. De GIS dataset wordt mede gebruikt om te beoordelen of het onderzoeksgebied, of delen daarvan, verdacht is op de mogelijke aanwezigheid van CE.

1.5.4 Verantwoording

Het vooronderzoek is tot stand gekomen dankzij de volgende personen:

- Dhr. Jurian ter Horst MA (historicus): opstellen van het vooronderzoek
- Dhr. P. Gieben (GIS-coördinator): GIS kaartmateriaal
- Dhr. M.A. Abee (manager OCE): interne beoordeling opzet en inhoud rapportage
- Dhr. Dr. W. van den Brandhof (historicus/afdelingshoofd vooronderzoeken): interne beoordeling inhoud rapportage
- Dhr. J. van den Bout (coördinator OCE / senior OCE deskundige): interne beoordeling inhoud rapportage

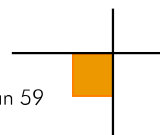
1.5.5 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat de resultaten van het literatuur- en archiefonderzoek.

In hoofdstuk 3 zijn de relevante indicaties en contra-indicaties chronologisch in een lijst van gebeurtenissen geordend. In dit hoofdstuk is tevens bepaald of de lijst met gebeurtenissen voldoende indicaties bevat voor de mogelijke aanwezigheid van CE ter plaatse van de onderzoeklocatie.

Hoofdstuk 4 is het resultaat van de beoordeling van bronnenmateriaal. De bij hoofdstuk 4 behorende CE-bodembelastingkaart is opgenomen in bijlage 6.5.

Conclusies en aanbevelingen komen aan de orde in hoofdstuk 5.

2 INVENTARISATIE BRONNENMATERIAAL

2.1 EERDER UITGEVOERDE ONDERZOEKEN

2.1.1 Rapportages AVG

Medewerkers van AVG hebben in het verleden een probleeminventarisatie, meerdere vooronderzoeken en twee onderzoeken naar explosieven op het grondgebied van de gemeenten Beesel en Roermond uitgevoerd. Het betreft de volgende rapportages:

- AVG Geoconsult Heijen BV, A73 Zuid – wegvak E. Een onderzoek naar de aanwezigheid van Conventionele Explosieven d.d. maart 2005. Rapport: 235612.
- AVG Geoconsult Heijen BV, RW73 Zuid-Wegvak F+G. Een onderzoek naar Conventionele Explosieven d.d. juli 2005. Rapport: 235612.
- AVG Geoconsult Heijen BV, N271, Hollestraat & Verbindingsweg. Een probleeminventarisatie naar de aanwezigheid van Conventionele Explosieven d.d. november 2008. Rapport: 286224
- AVG Explosieven Opsporing Nederland, Vooronderzoek GNIPA-1724 Roermond-Herten d.d. 27 februari 2018. Kenmerk: 1662060-VO-02
- AVG Explosieven Opsporing Nederland, Vooronderzoek Neeldervelt te Roermond d.d. 16 december 2016. Kenmerk: 1662166-VO-01
- AVG Explosieven Opsporing Nederland, Vooronderzoek Hoogwaterbeschermingsprogramma Noorderlijke Maasvallei d.d. 4 juli 2017. Kenmerk: 1662178-VO-03
- AVG Explosieven Opsporing Nederland, Vooronderzoek HWBP Maasvallei d.d. 27 november 2017. Kenmerk: 1762119-VO-02-Beesel
- AVG Explosieven Opsporing Nederland, Vooronderzoek CE Roermond busstation, Stationsplein & Vee-ladingstraat d.d. 14 augustus 2019. Kenmerk: 1962073-VO-02

De aangetroffen relevante informatie uit de vooronderzoeken betreffende het Hoogwaterbeschermingsprogramma d.d. 4 juli 2017, met kenmerk 1662178-VO-03 en HWBP Maasvallei d.d. 27 november 2017, met kenmerk 1762119-VO-02-Beesel is in deze rapportage verwerkt (zie o.a. paragraaf 2.5). De vrijgave die is gegeven naar aanleiding van het onderzoek naar conventionele explosieven bij gedeeltes van de Rijksweg A73 ter hoogte van Beesel en Swalmen (d.d. 2005) wordt in de chronologietabel in hoofdstuk drie besproken.

2.1.2 Derden

Er zijn in het AVG bedrijfsarchief meerdere door civiele explosieven opruimingsbedrijven in de gemeenten Beesel en Roermond uitgevoerde (voor)onderzoeken aanwezig. Hieronder is een selectie van de rapportages weergegeven:

- T&A Survey, Rapportage van het historisch vooronderzoek naar de aanwezigheid van conventionele explosieven ter plaatse van delen van enkele oevertrajecten langs de Maas in de provincies Limburg en Noord-Brabant d.d. 16 juli 2010. Projectnummer: 0310GPR2025
- T&A Survey, Historisch Vooronderzoek Explosieven. Diverse oevertrajecten en uiterwaarden langs de Maas d.d. 17 oktober 2013. Projectnummer: 0412GPR3043
- Van den Herik, Vooronderzoek niet gesprongen explosieven A73 d.d. 8 juli 2009. Nummer/versie: HO A73 V1

Bovengenoemde vooronderzoeken zijn geanalyseerd. De aangetroffen relevante vermeldingen zijn in de rapportage verwerkt.

Een zoekslag naar vooronderzoeken op het internet heeft geen relevante informatie opgeleverd.

2.2 LITERATUUR

2.2.1 Meidagen 1940

Beknopt algemeen historisch kader:

Het Zesde en het Achttiende Duitse leger vielen op 10 mei 1940 Nederland binnen in kader van het door Hitler bevolen Fall Gelb. Het Zesde Leger trok door het zuidelijk deel van Nederland richting het Albertkanaal. De hoofdaanval van het Achttiende Leger was gericht op de Moerdijkbruggen die door Duitse parachutisten waren veroverd. De Moerdijkbruggen waren de toegangspoort naar Vesting Holland waar het Nederlandse opperbevel, koningin Wilhelmina en de regering zetelden.

Nederland was van groot belang voor de Luftwaffe (de Duitse luchtmacht). De vliegvelden zouden worden gebruikt voor de strijd tegen Groot-Brittannië en tegelijkertijd kon het Ruhrgebied alleen afdoende worden beschermd tegen vijandelijke luchtaanvallen wanneer er Nederlands grondgebied aan het Derde Rijk was toegevoegd.

Het onderzoeksgebied in de meidagen van 1940:

In de geraadpleegde literatuur zijn geen relevante vermeldingen met betrekking tot de gemeente Beesel en de voormalige gemeente Swalmen in de meidagen van 1940 aangetroffen.

Datum	Gebeurtenis (bron: V.E. Nierstrasz (red.), De verdediging van Noord-Limburg en Noord-Brabant mei 1940)	Relevant	Motivatie
Mei 1940	Geen relevante vermeldingen met betrekking tot het onderzoeksgebied aangetroffen.	--	--

Datum	Gebeurtenis (bron: F.J. Molenaar, De luchtverdediging in de meidagen van 1940. Deel 1 en deel 2)	Relevant	Motivatie
Mei 1940	Geen relevante vermeldingen met betrekking tot het onderzoeksgebied aangetroffen.	--	--

Datum	Gebeurtenis (bron: H. Amersfoort / P. Kamphuis (red.), Mei 1940. De strijd op Nederlands Grondgebied)	Relevant	Motivatie
Mei 1940	Geen relevante vermeldingen met betrekking tot het onderzoeksgebied aangetroffen.	--	--

Datum	Gebeurtenis (bron: E.H. Brongers, De oorlog in mei '40)	Relevant	Motivatie
Mei 1940	Geen relevante vermeldingen met betrekking tot het onderzoeksgebied aangetroffen.	--	--

Datum	Gebeurtenis (bron: E.H. Brongers, Opmars naar Rotterdam. Deel 2: Van Maas tot Moerdijk)	Relevant	Motivatie
Mei 1940	Geen relevante vermeldingen met betrekking tot het onderzoeksgebied aangetroffen.	--	--

Datum	Gebeurtenis (bron: M. van Avesaath-van den Broek (red.), Swalmen '40-'45)	Relevant	Motivatie
Mei 1940	Geen relevante vermeldingen met betrekking tot het onderzoeksgebied aangetroffen.	--	--

Datum	Gebeurtenis (bron: M. Blondel, Oorlog en herstel in Noord-Limburg 1940-1950)	Relevant	Motivatie
Mei 1940	Geen relevante vermeldingen met betrekking tot het onderzoeksgebied aangetroffen.	--	--

Datum	Gebeurtenis (bron: S. Vintcent, "De laatste loodjes wogen zwaar...")	Relevant	Motivatie
Mei 1940	Geen relevante vermeldingen met betrekking tot het onderzoeksgebied aangetroffen.	--	--

2.2.2 Luchtoorlog 1940-1945

In de hieronder weergegeven tabellen staan de onderzoeksresultaten met betrekking tot de luchtoorlog in de periode 1940-1945 in de gemeente Beesel en de voormalige gemeente Swalmen.

Datum	Gebeurtenis (bron: T. Eversteijn Bombardementen en verongelukte vliegtuigen in de periode 10 mei 1940 – 5 mei 1945) ²	Relevant	Motivatie
25/26 mei 1943	Bombardement op Beesel.	Nee	De vermelding is te globaal om te bepalen of het om het onderzoeksgebied gaat.
22 mei 1944	Bombardement op Beesel. Getroffen werd de boerderij van de familie J.G. Mesterom.	Nee	De locatie van de boerderij kan niet worden herleid.

Datum	Gebeurtenis (bron: G.J. Zwanenburg, En nooit was het stil...Deel 1 & 2)	Relevant	Motivatie
1940-1945	Geen relevante vermeldingen met betrekking tot het onderzoeksgebied aangetroffen.	--	--

Datum	Gebeurtenis (bron: SGLO crashregister, webeditie)	Relevant	Motivatie
1940-1945	Geen relevante vermeldingen met betrekking tot het onderzoeksgebied aangetroffen.	--	--

² AVG weet uit ervaring dat niet alle vermeldingen van T. Eversteijn betrouwbaar zijn. Derhalve moet deze bron altijd in combinatie met andere bronnen (ter verificatie van de genoemde gebeurtenissen) worden gebruikt.

Datum	Gebeurtenis (bron: F. van Horne, '40 Van oever naar oever '45)	Relevant	Motivatie
1940-1945	Geen relevante vermeldingen met betrekking tot het onderzoeksgebied aangetroffen.	--	--

Datum	Gebeurtenis (bron: M. van Avesaath-van den Broek (red.), Swalmen '40-'45)	Relevant	Motivatie
1940-1945	Geen relevante vermeldingen met betrekking tot het onderzoeksgebied aangetroffen.	--	--

Datum	Gebeurtenis (bron: M. Blondel, Oorlog en herstel in Noord-Limburg 1940-1950)	Relevant	Motivatie
1940-1945	Geen relevante vermeldingen met betrekking tot het onderzoeksgebied aangetroffen.	--	--

Datum	Gebeurtenis (bron: S. Vintcent, "De laatste loodjes wogen zwaar...")	Relevant	Motivatie
1940-1945	Geen relevante vermeldingen met betrekking tot het onderzoeksgebied aangetroffen.	--	--

Datum	Gebeurtenis (bron: www.vergeltungswaffen.nl)	Relevant	Motivatie
1944-1945	Geen relevante vermeldingen met betrekking tot het onderzoeksgebied aangetroffen.	--	--

2.2.3 Frontperiode en bevrijding oktober 1944 - maart 1945

Het onderzoeksgebied in oktober 1944 - maart 1945:

In de hieronder weergegeven tabellen zijn de onderzoeksresultaten met betrekking tot de frontperiode en bevrijding van de gemeente Beesel en de voormalige gemeente Swalmen verwerkt.

Datum	Gebeurtenis (bron: F. van Horne, '40 Van oever naar oever '45)	Relevant	Motivatie
Onbekend	Mannen tussen de 16 en 60 moesten stellingen graven in Beesel. (p. 138)	Nee	De vermelding is te globaal om te bepalen of de stellingen in het onderzoeksgebied liggen.
November 1944	In de omgeving van Beesel beschermden de soldaten van het <i>Fallschirmlehrregiment</i> van <i>Oberst Hermann</i> de loopgraven. (p. 213)	Nee	De vermelding is te globaal om te bepalen of de loopgraven in het onderzoeksgebied liggen.

Datum	Gebeurtenis (A. van Rijswijk, De verwoeste kerken van Limburg)	Relevant	Motivatie
November 1944 – maart 1945	In de Tweede Wereldoorlog lag Beesel van november 1944 tot maart 1945 voortdurend onder zo'n geweldig granaatvuur, dat de plaats als een der zwaarst getroffen dorpen van Midden-Limburg kan worden beschouwd. (p. 31)	Ja	In combinatie met andere bronnen (o.a. het gemeentearchief) kan worden vastgesteld dat het onderzoeksgebied door geschutgranaten is getroffen.

Datum	Gebeurtenis (A. van Rijswijk, De verwoeste kerken van Limburg)	Relevant	Motivatie
November 1944 – maart 1945	De kerk van Beesel heeft ernstige schade opgelopen. Het dak en de toren kregen vele treffers. (p. 31)	Nee	De kerk ligt buiten de begrenzing van het onderzoeksgebied.

Datum	Gebeurtenis (bron: M. van Avesaath-van den Broek (red.), Swalmen '40-'45)	Relevant	Motivatie
November 1944 – maart 1945	Geen relevante vermeldingen met betrekking tot het onderzoeksgebied aangetroffen.	--	--

Datum	Gebeurtenis (bron: M. Blondel, Oorlog en herstel in Noord-Limburg 1940-1950)	Relevant	Motivatie
Onbekend	Foto: beschadigde H. Gertrudiskerk te Beesel. (p. 212)	Nee	De kerk ligt buiten de begrenzing van het onderzoeksgebied.

Datum	Gebeurtenis (bron: B. Hammes, D-Day in Midden-Limburg: Terugblik op de bevrijding (Deel 1 en 2))	Relevant	Motivatie
September 1944	Er moesten verdedigingslijnen worden aangelegd in Beesel. (p. 73)	Ja	In combinatie met de historische luchtfoto's kan worden vastgesteld dat er in het onderzoeksgebied verdedigingswerken zijn aangelegd.
December 1944	Beesel had het zwaar te verduren door de vele geallieerde granaten die op het dorp neerdaalden. (p. 72)	Ja	In combinatie met andere bronnen (o.a. het gemeentearchief) kan worden vastgesteld dat het onderzoeksgebied door geschutgranaten is getroffen.
1944/1945	Beesel was bezaaid met mijnevelden en verdedigingslijnen. (p. 72)	Ja	In combinatie met de historische luchtfoto's kan worden vastgesteld dat er in het onderzoeksgebied verdedigingswerken zijn aangelegd. In combinatie met de mijneveldkaarten van de EODD kan er worden vastgesteld dat er mijnevelden in het onderzoeksgebied lagen.
1945	Foto met onderschrift: De kerk in Beesel kwam zwaargehavend uit de Tweede Wereldoorlog tevoorschijn (p. 73)	Nee	De kerk ligt buiten de begrenzing van het onderzoeksgebied.

Datum	Gebeurtenis (bron: S. Vintcent, "De laatste loodjes wogen zwaar...")	Relevant	Motivatie
18 november 1944	Een waar artillerievuur teisterde Beesel. (p. 54)	Ja	In combinatie met andere bronnen (o.a. het gemeentearchief) kan worden vastgesteld dat het onderzoeksgebied door geschutgranaten is getroffen.
19 november 1944	Er waren heel wat granaten in Beesel terechtgekomen. Ook de kerktoren kreeg een aantal voltreffers. (p. 48)	Nee	De kerk ligt buiten de begrenzing van het onderzoeksgebied.

Datum	Gebeurtenis (bron: S. Vintcent, "De laatste loodjes wogen zwaar...")	Relevant	Motivatie
20 november 1944	Die dag regende het granaten, vooral in het centrum in verband met de beschieting van de kerktoeren. (p. 48)	Ja	In combinatie met andere bronnen (o.a. het gemeentearchief) kan worden vastgesteld dat het onderzoeksgebied door geschutgranaten is getroffen. De kerk ligt buiten de begrenzing van het onderzoeksgebied.
23 november 1944	De granaten daalden neer op Beesel. Beesel lag open voor de geallieerde artillerie. De molens en de kerktoeren werden bij regelmaat onder vuur genomen. (p. 61)	Nee	De kerk ligt buiten de begrenzing van het onderzoeksgebied. Het is onduidelijk om welke molens het gaat.
23 november 1944	Via het keldergat kwam er een granaat in de kelder van de familie Schoenmakers aan de Markt terecht (uit de richting van de opgestelde kanonnen aan de overzijde van de Maas). (p. 61)	Mogelijk	De Markt ligt gedeeltelijk binnen de begrenzing van het onderzoeksgebied.
23 november 1944	Het huis van Jensen aan de Markt werd zwaar beschadigd en raakte onbewoonbaar. (p. 61)	Mogelijk	De Markt ligt gedeeltelijk binnen de begrenzing van het onderzoeksgebied.
Januari 1945	Het dorp Beesel lag er triest bij. De granaten waarmee Beesel werd bestookt, hadden al heel wat vernielingen aangericht. (p. 78)	Ja	In combinatie met andere bronnen (o.a. het gemeentearchief) kan worden vastgesteld dat het onderzoeksgebied door geschutgranaten is getroffen.
Januari 1945	In de bunkers en loopgraven rond Beesel hielden zich vele Duitse soldaten schuil. (p. 78)	Nee	De vermelding is te globaal om te bepalen of het om het onderzoeksgebied gaat.
Januari 1945	Ook Beesel was nu geheel omringd door verdedigingslinies en mijnevelden. (p. 78)	Nee	De vermelding is te globaal om te bepalen of het om het onderzoeksgebied gaat.
22 januari 1945	Er kwam een granaat in de Mgr. Theelenstraat terecht. (p. 78)	Mogelijk	De Mgr. Theelenstraat ligt gedeeltelijk binnen de begrenzing van het onderzoeksgebied.
Februari 1945	De beschietingen over en weer werden feller. Steeds opnieuw werden er gebouwen beschadigd en vooral in Beesel zou er ontzettend veel zijn vernield. (p. 82)	Ja	In combinatie met andere bronnen (o.a. het gemeentearchief) kan er worden vastgesteld dat het onderzoeksgebied door geschutgranaten is getroffen.
Maart 1945	Men kon beslist niet buiten de bebouwde kom en zeker niet in een brede strook langs de Maas. Hier lagen nog duizenden landmijnen en ander oorlogstuig. (p. 101)	Mogelijk	De Maasoevers ligt gedeeltelijk binnen de begrenzing van het onderzoeksgebied.
1 maart 1945	Beesel is bevrijd. (p. 39)	Nee	Er wordt in de vermelding niet gesproken over de inzet van CE.

Datum	Gebeurtenis (bron: C. Klep / B. Schoenmaker (red.), De bevrijding van Nederland 1944 – 1945)	Relevant	Motivatie
November 1944 – maart 1945	Geen relevante vermeldingen met betrekking tot het onderzoeksgebied aangetroffen.	--	--

2.2.4 Munitieruimingen

De onderzoeksresultaten betreffende literatuur inzake munitieruimingen zijn als volgt:

Datum	Gebeurtenis (bron: A. Meijers, Achtung Minen – Danger Mines. Het ruimen van landmijnen in Nederland 1940-1947)	Relevant	Motivatie
1940-1947	Geen relevante vermeldingen met betrekking tot het onderzoeksgebied aangetroffen.	--	--

Datum	Gebeurtenis (bron: J. van Woensel, Vrij van explosieven. De geschiedenis van het EOCL en zijn voorgangers 1944-2004)	Relevant	Motivatie
1944-2004	Geen relevante vermeldingen met betrekking tot het onderzoeksgebied aangetroffen.	--	--

2.3 COLLECTIE STAFKAARTEN TOPOGRAFISCHE DIENST KADASTER TE ZWOLLE

2.3.1 Geallieerde stafkaart

Het onderzoeksgebied staat op de stafkaart Elmpt sheet 4702 (Third Edition of 1944) die is opgemaakt volgens het Nord de Guerre coördinatenstelsel. Deze stafkaart heeft een schaal van 1:25.000 en geeft een goed beeld van het onderzoeksgebied in de Tweede Wereldoorlog. Het onderzoeksgebied ligt op de kaartvierkanten K.8195, K.8196, K.8197, K.8198, K. 8199, K.8295, K.8296, K.8297, K.8298 en K.8299. Stafkaarten worden tevens gebruikt om de locaties van geallieerde luchtaanvallen te achterhalen (zie hoofdstuk 2.13). Op de hiernavolgende pagina is de stafkaart weergegeven met de hierbij behorende nummering van de kaartvierkanten.³

2.3.2 Duitse stafkaarten

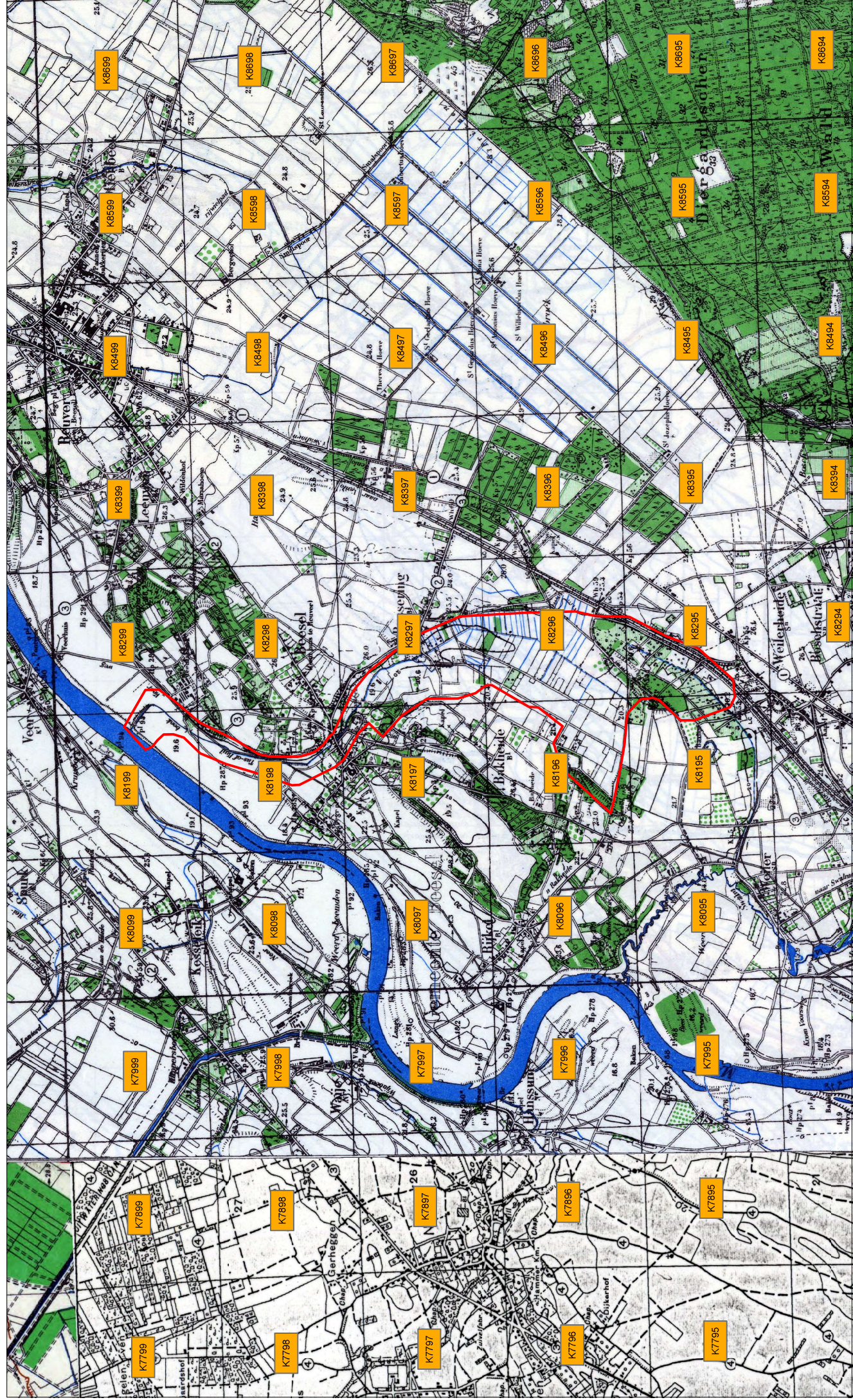
Er zijn in het AVG bedrijfsarchief relevante Duitse stafkaarten aanwezig:

- Topografische Karte der Niederlande 1:50.000, Truppenkarte 58, Ost. Roermond, 3^e uitgave november 1941.
- Topografische Karte der Niederlande 1:50.000, Truppenkarte 58, West. Roermond, 3^e uitgave november 1941.

Deze stafkaarten zijn vergelijkbaar met het exemplaar uit de voorgaande paragraaf en worden hier derhalve niet afgebeeld.

³ In de collage zijn tevens de stafkaarten 27SE Nederweert en 37N Roermond verwerkt.

NORD DE GUERRE - BEESEL HUILBEEK

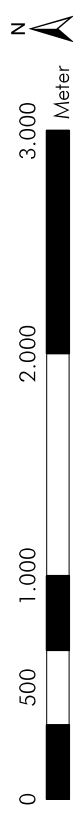

LEGENDA

Onderzoeksgebied

Stafkaarten: 27SE Nederweert
37N Roermond
4702 Elmpt

2.4 GEMEENTEARCHIEVEN BEESEL EN SWALMEN

Het onderzoeksgebied lag in de Tweede Wereldoorlog in de gemeente Beesel en de voormalige gemeente Swalmen.⁴

Bij het gemeentearchief Beesel en het gemeentearchief Roermond zijn de volgende inventarisnummers geraadpleegd:

Archiven van de gemeente Beesel (1895) 1934 - 1959 (1973). Toegang onbekend.	Periode
87-88 - Stukken betreffende het herstel van oorlogsschade aan gemeentelijke gebouwen.	1941-1958
200 - Beschikkingen inzake herstel van oorlogsschade.	1944-1957
208 - Dossiers inzake de financiering van het herstel van oorlogsschade aan kerkgebouwen.	1947-1951
209 - Stukken betreffende de onteigening van puin van door oorlogsgeweld verwoeste opstallen.	1945-1952
314 - Stukken betreffende gesneuvelde militairen.	1940-1953
331-333 - Stukken betreffende beschermingsmaatregelen tegen luchtaanvallen (o.a. materieel, personeel, bedrijfsbescherming, schuilkelders).	1935-1945
334 - Stukken betreffende de opruiming van Duitse mijnevelden uit de oorlog.	1941-1952
356 - Dossier inzake het dichten van een door de bezetters gegraven tankgracht.	1945-1946
357 - Dossier inzake het herstel van oorlogsschade aan wegen en sloten, het opruimen van 200 bunkers en het egaliseren van terreinen, met subsidie van de Dienst tot Uitvoering van Werken (D.U.W.).	1945-1948
376 - Stukken betreffende het herstel van de landbouw na de oorlog.	1945
422 - Stukken betreffende onderlinge hulpactie van gemeenten in verband met de noodtoestand ten gevolge van de oorlog.	1945
424 - Stukken betreffende herstel van oorlogsschade aan scholen.	1945-1954
425 - Stukken betreffende tijdens de oorlog gesneuvelde personen.	1945-1947
427-428 - Dossiers inzake toekenning van uitkeringen aan burgeroorlogsslachtoffers.	1945-1956
490 - Stukken betreffende door de bezetter vereiste maatregelen bij het neerstorten van Duitslandvijandige vliegtuigen en bij het vinden van voorwerpen afkomstig uit deze vliegtuigen.	1940-1943

Inventaris van het archief van de secretarie van de gemeente Swalmen (1870) 1940-1981 (1995). Toegang 1012.	Periode
460 - Stukken betreffende overleden personen ten tijde van de Duitse bezetting.	1942-1948
725 - Stukken betreffende de luchtbeschermingsdienst Swalmen.	1940-1943
728 - Stukken betreffende de begraving en opgraving van het lijk van de tijdens de meidagen 1940 gesneuvelde militair H.J. Peters.	1940-1950
729 - Stukken betreffende de gemeente tijdens de bezettingsjaren.	1940-1954
730 - Stukken betreffende de begraving en opgraving van de lijken van in de gemeente gesneuvelde Duitse militairen.	1940-1956
731 - Stukken betreffende tijdens de bezettingsjaren neergestorte Engelse piloten.	1941-1947
732 - Stukken betreffende bominslagen waarbij inwoners van Swalmen zijn omgekomen.	1944
733 - Logboek van de commandopost van de luchtbeschermingsdienst.	1944-1945

⁴ De voormalige gemeente Swalmen behoort sinds 1 januari 2007 tot de gemeente Roermond. Er zijn in het gemeentearchief Roermond geen inventarissen aangetroffen die betrekking hebben op het aantreffen / de ruiming van CE in de gemeente Roermond na 2007.

Inventaris van het archief van de secretarie van de gemeente Swalmen (1870) 1940-1981 (1995). Toegang 1012.	Periode
734 - Stukken betreffende de wederopbouw.	1945-1958

Collectie Oorlogsdocumentatie 1940-1945. Toegang 7005.	Periode
228 - Maasniel, Swalmen, Beegden, Linne e.a.	Geen datum

2.4.1 Luchtbeschermingsdienst, aangetroffen/geruimde CE en oorlogsschade

De Luchtbeschermingsdienst was tijdens de Tweede Wereldoorlog onder andere verantwoordelijk voor het geven van luchtalarm bij bombardementen, het controleren van verduisteringsmaatregelen en het opnemen van schade na uitgevoerde bombardementen en vliegtuigbeschietingen. Er zijn in de gemeentearchieven van Beesel en Swalmen documenten van de Luchtbeschermingsdienst aanwezig.

Er zijn in het gemeentearchief Swalmen geen relevante gegevens met betrekking tot de Luchtbeschermingsdienst, aangetroffen/geruimde CE en oorlogsschade aangetroffen.

In het onderstaande overzicht zijn gegevens met betrekking tot de Luchtbeschermingsdienst, aangetroffen/geruimde CE en oorlogsschade opgenomen. Er zijn vermeldingen die (mogelijk) betrekking hebben op het onderzoeksgebied.

Datum	Gebeurtenis (Bron: gemeentearchief Beesel. Toegang onbekend)	Relevant	Motivatie	Document-code
10 mei 1940	Tien bommen in het Beesels Broek neergekomen. (inventarisnr. 333)	Mogelijk	Het Beesels Broek ligt gedeeltelijk binnen de begrenzing van het onderzoeksgebied.	GA-0889-Beesel-333-4
1 augustus 1942	Vijf brisantbommen neergekomen: drie in Beukels en twee in het Meerlebroek. Er is tevens een honderdtal brandbommen verspreid in het open veld neergekomen. (inventarisnr. 333)	Nee	Beukels en Meerlebroek liggen buiten de begrenzing van het onderzoeksgebied. De vermelding met betrekking tot de brandbommen is te globaal om te bepalen of het om het onderzoeksgebied gaat.	GA-0889-Beesel-333-14
November 1944-maart 1945	Tussen november 1944 en maart 1945 is er schade aan het Raadhuis aan de Markt aangericht door een granaatinslag. (inventarisnr. 87)	Ja	De locatie ligt binnen de begrenzing van het onderzoeksgebied.	GA-0889-Beesel-87-2
April 1945	Opgave mijnevelen: ten westen van het centrum van Beesel, in een halve cirkel [sic]. (inventarisnr. 334)	Nee	De vermelding is te globaal om te bepalen of het om het onderzoeksgebied gaat.	GA-0889-Beesel-334-11 t/m 15
April 1945	Opgave mijnevelen: langs de gehele Maasoevers, in de lengte van de gehele gemeente Beesel. (inventarisnr. 334)	Ja	De Maasoevers ter hoogte van Beesel ligt gedeeltelijk binnen de begrenzing van het onderzoeksgebied.	GA-0889-Beesel-334-11 t/m 15
21 september 1973	Tussen de percelen St. Anthoniuslaan 1 en 3 ligt, op circa 3 meter van de weg, een granaat begraven. (inventarisnr. 745)	Nee	De locatie ligt buiten de begrenzing van het onderzoeksgebied.	GA-0889-Beesel-745-3
6 juni 1974	Na de oorlog is er een tweetal granaten begraven aan de Beekstraat. (inventarisnr. 745)	Mogelijk	De Beekstraat ligt gedeeltelijk binnen de begrenzing van het onderzoeksgebied.	GA-0889-Beesel-745-6

Datum	Gebeurtenis (Bron: gemeentearchief Beesel. Toegang onbekend)	Relevant	Motivatatie	Document-code
24 juli 1979	Er liggen twee granaten begraven aan de Beekstraat. (inventarisnr. 745)	Mogelijk	De Beekstraat ligt gedeeltelijk binnen de begrenzing van het onderzoeksgebied.	GA-0889-Beesel-745-80
16 september 1994	Er liggen granaten in de grond achter het woonhuis aan de St. Jorisstraat 5. Het betreft vijf projectielen die aldaar in 1943 zijn neergekomen en ter plekke zijn begraven. (inventarisnr. 878)	Nee	De locatie ligt buiten de begrenzing van het onderzoeksgebied.	GA-0889-Beesel-878-153

2.5 NIEUWSBERICHTEN

2.5.1 AVG bedrijfsarchief, internet en Koninklijke Bibliotheek

De collectie CE gerelateerde nieuwsberichten in het AVG bedrijfsarchief, alsmede het internet en de oude krantencollectie van de Koninklijke Bibliotheek te 's-Gravenhage zijn geraadpleegd. Er is een bericht gevonden dat betrekking heeft op het onderzoeksgebied.

De onderzoeksresultaten zijn in de onderstaande tabel samengevat:

Datum	Gebeurtenis (bron: AVG bedrijfsarchief, internet en Koninklijke Bibliotheek)	Relevant	Motivatatie
28/29 augustus 2013	"In augustus 2013 heeft boomrooierij Weijtmans een aantal eikenbomen gerooid bij kasteel Nieuwenbroek in Beesel. Nadat de bomen geveld waren, viel het meteen op dat vrijwel alle stammen merkwaardige blauwe plekken vertoonden die zichtbaar waren op de zaagsnede. De boomrooiers wisten te vertellen dat dit kwam door granaatscherven uit de tweede wereldoorlog. Ze maakten dat wel vaker mee, maar zo erg als hier hadden ze nog nooit gezien. Gezien de sporen die de eikenbomen nu prijsgeven moeten er veel granaten in de buurt van het kasteel terecht gekomen zijn." (bron: Boomrooierij Weijtmans / boomrooierijweijtmans.nl)	Ja	Het kasteel Nieuwenbroek ligt binnen de begrenzing van het onderzoeksgebied.
17 maart 2017	In een bosgebied bij het Limburgse Beesel heeft een wandelaar vrijdagochtend een zak met mortiergranaten gevonden. De Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EOD) heeft ze meegenomen en elders tot ontploffing gebracht. (bron: nu.nl d.d. 17 maart 2017)	Nee	De vermelding is te globaal om te bepalen of het om het onderzoeksgebied gaat.

2.6 EXPLOSIEVEN OPRUIMINGS DIENST DEFENSIE (EODD)

2.6.1 Collectie ruimrapporten

De EODD houdt sinds 1970 meldingen van aangetroffen CE bij. Deze meldingen zijn tot 1992 als melding opdracht en ruim rapport (MORA) en na 1992 als uitvoeringsopdracht (UO) gearriveerd. AVG heeft het overzicht van relevante MORA's en UO's van de gemeenten Beesel en Roermond opgevraagd. Er zijn in dit overzicht meldingen van het onderzoeksgebied geregistreerd. Op basis van de locatiebeschrijvingen zijn de ruimrapporten geselecteerd en opgevraagd. Deze documentatie is bestudeerd. De onderzoeksresultaten zijn als bijlage in hoofdstuk 6.6 toegevoegd en worden gebruikt ten behoeve van de bepaling van de aan te treffen munitiesoorten. De vermeldingen zijn niet van belang voor het bepalen van een afbakening en zijn derhalve niet opgenomen in de chronologietabel in hoofdstuk 3.

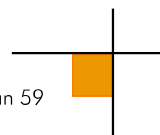
2.6.2 Collectie mijnenkaarten

De collectie mijnenveldkaarten van de EODD is in kader van dit vooronderzoek geraadpleegd. Dit geldt ook voor de collectie mijnenveld leg- en ruimrapporten. Er lagen gedocumenteerde mijnenvelden in het onderzoeksgebied.

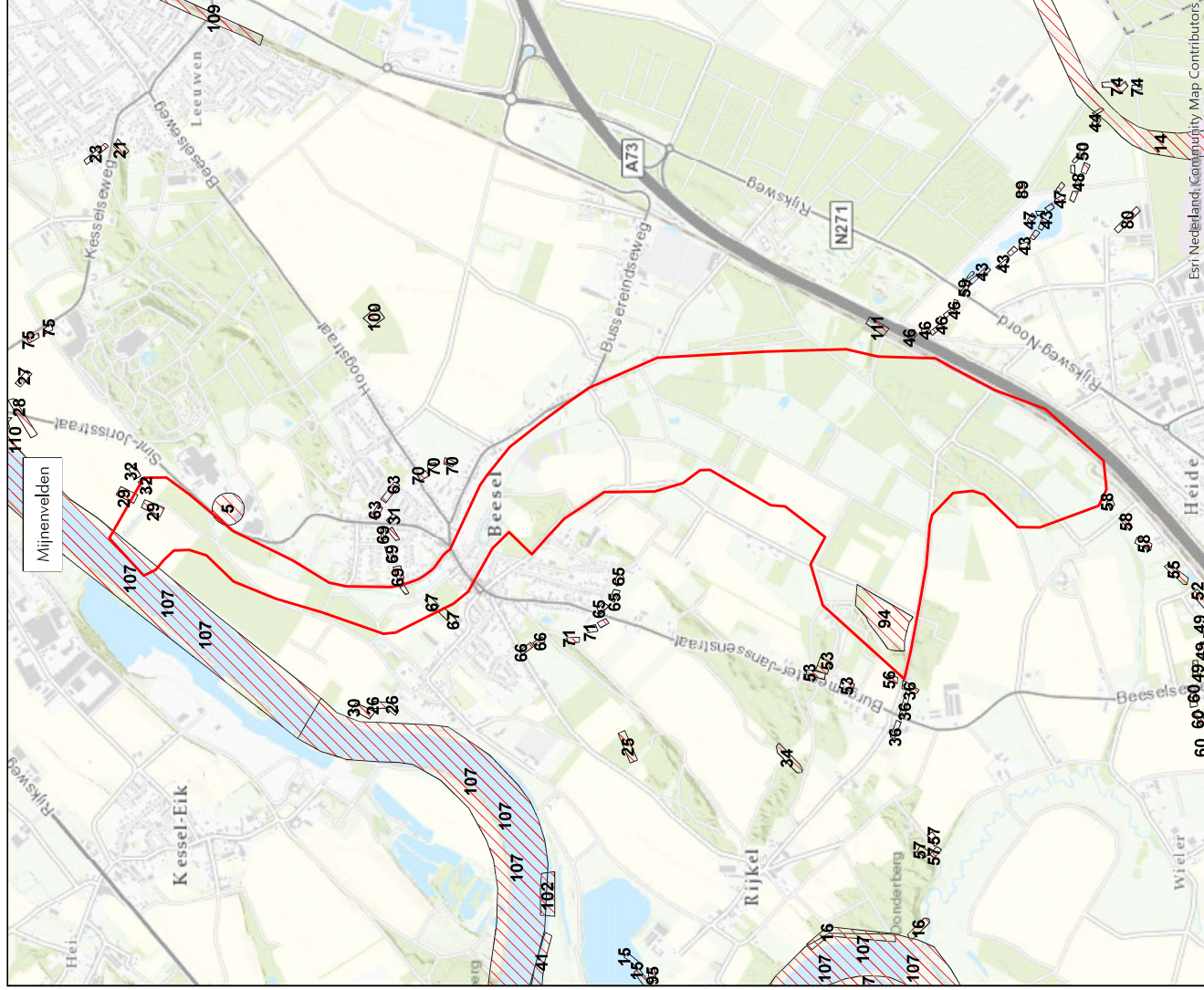
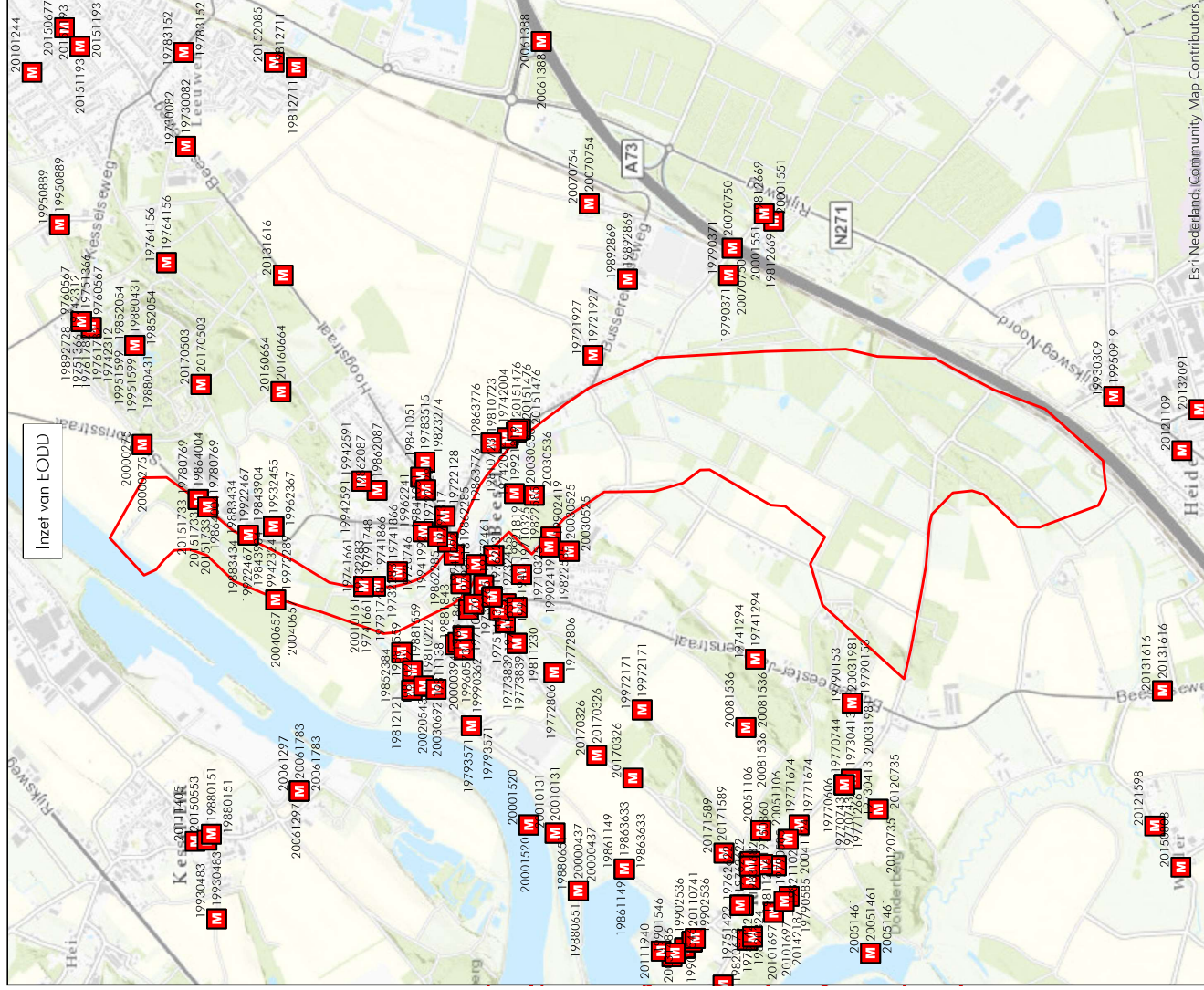
De onderzoeksresultaten zijn in de onderstaande tabel samengevat:

Datum	Gebeurtenis (bron: collectie mijnenveldkaarten / collectie mijnenveld leg- en ruimrapporten)	Relevant	Motivatatie
14 september 1945	Mijnenveld 29: 1641 S-Minen 42 geruimd. Er ontbreken nog 631 S-Minen 42.	Ja	Mijnenveld 29 ligt gedeeltelijk binnen de begrenzing van het onderzoeksgebied.
14 september 1945	Mijnenveld 32: alle 96 S-Minen 42 zijn geruimd.	Nee	Er zijn geen mijnen achtergebleven.
14 september 1945	Mijnenveld 67: er ontbreken nog 80 S-Minen 42, 24 T-Minen 35 en T-Minen 42.	Ja	Mijnenveld 67 ligt gedeeltelijk binnen de begrenzing van het onderzoeksgebied.
14 september 1945	Mijnenveld 69: er ontbreken nog 144 S-Minen 42, 30 T-Minen 35 en 18 R-Minen 43.	Ja	Mijnenveld 69 ligt gedeeltelijk binnen de begrenzing van het onderzoeksgebied.
30 oktober 1945	Mijnenveld 94: het is onbekend hoeveel en wat voor soort mijnen er zijn gelegd. Het mijnenveld is nagezocht, maar er zijn geen mijnen aangetroffen.	Nee	Er zijn in dit mijnenveld geen mijnen aangetroffen.
September 1946	Mijnenveld 107: de beide Maasoevers zijn afgezocht. Er zijn geen mijnen aangetroffen.	Nee	Er zijn in dit mijnenveld geen mijnen aangetroffen.
September 1946	Mijnenveld 5: het is onbekend hoeveel en wat voor soort mijnen er zijn gelegd. Bij een controle zijn er geen mijnen aangetroffen. Het gebied was bovendien reeds bewerkt.	Nee	Er zijn in dit mijnenveld geen mijnen aangetroffen.

Op de volgende pagina is een kaart met de mijnenvelden en de MORA's/UO's (paragraaf 2.6.1) weergegeven.

EODD - BEESEL HUILBEEK

LEGENDA

Inzet van EODD Mijneveld Onderzoeksgebied

2.7 NEDERLANDS INSTITUUT VOOR MILITAIRE HISTORIE (NIMH)

Het NIMH in Den Haag beheert collecties over de geschiedenis van de Nederlandse krijgsmacht in binnen- en buitenland vanaf de Tachtigjarige Oorlog tot heden. In dit archief is een groot aantal collecties met betrekking tot de Koninklijke Luchtmacht, Landmacht en Marine ondergebracht.

2.7.1 Collectie Duitse verdedigingswerken

De collectie 'Duitse verdedigingswerken en inundaties van Nederlands grondgebied in de oorlog / rapporten van militaire aard vanuit bezet Nederland aan Bureau Inlichtingen Londen', ook wel bekend als de 575-serie, is opgebouwd uit inlichtingenrapporten, plattegronden en verordeningen van zowel de Duitse bezettingsmacht als van het verzet / Bureau Inlichtingen te Londen. Deze zes meter lange collectie bestaat onder andere uit inlichtingen van de illegaliteit, kaarten van inundaties, gegevens betreffende Duitse mijnenvelden, Britse en Duitse kaarten, telegrammen en Duitse voorschriften.

De volgende inventarisnummers zijn geraadpleegd:

Collectie 'Duitse verdedigingswerken en inundaties van Nederlands grondgebied in de oorlog / rapporten van militaire aard vanuit bezet Nederland aan Bureau Inlichtingen Londen'. Toegang 575		Inventarisnummer
5 februari 1945. E/1045/45: sterkte, verplaatsingen, legering Duitse troepen te Venlo, Velden, Tegelen, Belfeld, Reuver, Melick en Vlodrop.		269
30 januari 1945. E/844/45: inlichtingen betreffende troepen en verdedigingswerken in Roermond en omgeving.		501
Januari 1945. E/979/45: inlichtingen betreffende de situatie in Swalmen en omgeving.		501
12 januari 1945. E/1098/45: inlichtingen betreffende line-crossing vanuit Swalmen.		501

Er zijn geen relevante vermeldingen met betrekking tot het onderzoeksgebied aangetroffen.

2.7.2 Beeldbank NIMH

De beeldbank van het NIMH bevat een groeiende collectie foto's en andere afbeeldingen uit de collectie van het NIMH, onder andere van de meidagen van 1940. Er is hier gezocht op plaatsnaam. Er zijn geen relevante afbeeldingen met betrekking tot het onderzoeksgebied aangetroffen.

2.8 PROVINCIAAL ARCHIEF / MILITAIR GEZAG

2.8.1 Militair Gezag

Het Militair Gezag was verantwoordelijk voor het dagelijks bestuur van de bevrijde delen van Nederland. In dit archief zijn doorgaans per provincie gegevens over in gemeenten aanwezige CE ondergebracht.

Militair Gezag Limburg:

Het archief van het Militair Gezag van de provincie Limburg bevindt zich bij het Regionaal Historisch Centrum Limburg (RHCL) te Maastricht.

De volgende inventarisnummers zijn geraadpleegd:

07.E09 Militair Gezag Limburg. Regionaal Historisch Centrum Limburg, Maastricht	Periode
2.1. Archieven P.M.C. Limburg 41 (doos 4860). Luchtbescherming en Brandweer-algemeen-	Onbekend
2.1. Archieven P.M.C. Limburg 42 (doos 4860). Aangiften, opruiming en rapporten betreffende mijnen en projectielen	Onbekend
2.1. Archieven P.M.C. Limburg 43 (doos 4861). Correspondentie betreffende mijnen, projectielen en ander oorlogstuig	Onbekend
2.7. Districtsmilitair commissariaat Venlo 66 (doos 4952). Opgaven van gemeenten i.z. ligging van mijnenvelden met schetskaartjes en kladopgaven van geruimde mijnen, soort vermeldende	Onbekend
2.7. Districtsmilitair commissariaat Venlo 67 (doos 4952). Correspondentie i.z. luchtbescherming, opruiming van mijnen, enz.; personeelslast	Onbekend
2.1. Archieven P.M.C. Limburg 138 (doos 4871). Oorlogsschade betreft in hoofdzaak Schade-Enquête-Commissie	Onbekend
2.7. Districtsmilitair commissariaat Venlo 142 (doos 4958). Landbouwherstel; opruiming mijnen en begroting	Onbekend
2.1. Archieven P.M.C. Limburg 197 (doos 4875). Opgave bevrijdingsdata der gemeenten	Onbekend

Het onderzoeksresultaat is in de onderstaande tabel samengevat:

Datum	Gebeurtenis (bron: Regionaal Historisch Centrum Limburg, toegang 07.E09)	Relevant	Motivatie
16 juni 1945	Berichtgeving over het komen te overlijden van een mijnruimer tijdens zijn werkzaamheden. (inventarisnr. 66)	Nee	De vermelding is te globaal om te bepalen of het om het onderzoeksgebied gaat.

2.9 NATIONAAL ARCHIEF

2.9.1 Inspectie Bescherming Bevolking tegen Luchtaanvallen

In het archief van de Inspectie Bescherming Bevolking tegen Luchtaanvallen, periode 1937-1946, zijn meldingen en processen-verbaal van gemeenten over geallieerde luchtactiviteiten opgenomen. Het betreft gegevens betreffende de luchtoorlog. De in dit archief aanwezige bronnen bevatten informatie over onder andere bombardementen, noodafwerpen en vliegtuigbeschietingen.

Het navolgende inventarisnummer is geraadpleegd:

2.04.53.15. Archief van het Ministerie van Binnenlandse Zaken: Inspectie Bescherming Bevolking tegen Luchtaanvallen, 1937-1946. Nationaal Archief 's-Gravenhage	Inventarisnummer
Meldingen en processen -verbaal ontvangen van gemeenten over geallieerde luchtactiviteiten. Provincie Limburg	79

De onderzoeksresultaten zijn in de onderstaande tabel samengevat:

Datum	Gebeurtenis (bron: Nationaal Archief, toegang 2.04.53.15)	Relevant	Motivatie
8 december 1940	Om 21.30 uur zijn er vier brisantbommen afgeworpen en ontploft in een weiland op 50 m afstand van bebouwing. (inventarisnr. 79)	Nee	De vermelding is te globaal om te bepalen of het om het onderzoeksgebied gaat.
17 augustus 1941	Om 03.00 uur zijn er 5 à 6 brisantbommen en circa 30 brandbommen in het bos afgeworpen. (inventarisnr. 79)	Nee	Aan de hand van een andere vermelding uit het Nationaal Archief kan worden vastgesteld dat de bommen op de Walsberg zijn afgeworpen. De Walsberg ligt buiten de begrenzing van het onderzoeksgebied.

2.10 SEMI-STATISCH INFORMATIEBEHEER MINISTERIE VAN DEFENSIE (SIB)

Het SIB in Rijswijk beheert de archieven van het Ministerie van Defensie voordat deze aan het Nationaal Archief worden overgedragen. In dit archief zijn bronnen met betrekking tot naoorlogse CE-ruiming door de Mijnen- en Munitie Opruimingsdienst en de Mijn Opruimings Dienst ondergebracht. Het betreft documenten uit de eerste jaren na de Tweede Wereldoorlog: een periode waarin er nog grote aantallen CE in Nederland aanwezig waren.

2.10.1 Archief Mijnen- en Munitie Opruimings Dienst (MMOD) 1945-1947

De MMOD en de MOD waren na de Tweede Wereldoorlog in Nederland verantwoordelijk voor het opruimen van mijnen en achtergelaten CE. In het voorjaar van 1945 werden twee bataljons mijnenruimers opgericht onder de naam Mijn Opruimings Dienst (MOD). In maart 1946 werd deze dienst gereorganiseerd en werd de naam veranderd in de Mijnen- en Munitie Opruimings Dienst (MMOD). Het archief bestaat uit meldingen, kaarten, plattegronden en ruimrapporten betreffende locaties binnen Nederlandse gemeenten waar CE aanwezig waren.

De onderzoeksresultaten zijn in de onderstaande tabel samengevat:

Datum	Gebeurtenis (bron: SIB, archief Mijnen-, Munitie Opruimingsdienst)	Relevant	Motivatie	Documentcode
9 oktober 1945	Opgave gevaarlijke projectielen: plusminus 70 granaten bijeengebracht achter de boerderij van Bergerhof.	Nee	De exacte locatie van de boerderij kan niet worden herleid.	MMOD-0889-Beesel-14
9 oktober 1945	Opgave gevaarlijke projectielen: een stapel handgranaten bijeengebracht bij de boomgaard bij de Burgemeester Janssenstraat 6.	Nee	De locatie ligt buiten de begrenzing van de het onderzoeksgebied.	MMOD-0889-Beesel-14
9 oktober 1945	Opgave gevaarlijke projectielen: een stapel granaten bijeengebracht op de binnenplaats van Kasteel Nieuwenbroek.	Ja	De locatie ligt binnen de begrenzing van het onderzoeksgebied.	MMOD-0889-Beesel-14
9 oktober 1945	Opgave gevaarlijke projectielen: 1 granaat op de laan aan de noordzijde van Kasteel Nieuwenbroek.	Ja	De locatie ligt binnen de begrenzing van het onderzoeksgebied.	MMOD-0889-Beesel-14
9 oktober 1945	Opgave gevaarlijke projectielen: 1 granaat in de muur van het woonhuis aan de kerk.	Nee	De locatie ligt buiten de begrenzing van het onderzoeksgebied.	MMOD-0889-Beesel-14

Datum	Gebeurtenis (bron: SIB, archief Mijn-, Munitie Opruimingsdienst)	Relevant	Motivatie	Documentcode
9 oktober 1945	Opgave gevaarlijke projectielen: 3 granaten op het perceel van Van Lier aan de Molenweg.	Nee	De Molenweg ligt buiten de begrenzing van het onderzoeksgebied.	MMOD-0889-Bee-sel-14
22 maart 1945	In de gemeente Beesel-Reuver bevinden zich nog verscheidene mijnenvelden.	Nee	De vermelding is te globaal om te bepalen of het om het onderzoeksgebied gaat.	MMOD-0889-Bee-sel-2

2.11 NEDERLANDS INSTITUUT VOOR OORLOGSDOCUMENTATIE (NIOD)

Het NIOD Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies houdt zich bezig met de bestudering van de Eerste en Tweede Wereldoorlog, de Holocaust en hedendaagse genociden. In het archief te Amsterdam is onder andere een grote collectie met foto's uit de Tweede Wereldoorlog ondergebracht.

2.11.1 Collecties Departement van Justitie en Generalkommissariat für das Sicherheitswesen

Bij het NIOD zijn de onderstaande twee collecties geraadpleegd:

- Collectie Departement van Justitie (toegangsnummer 216k)
- Collectie Generalkommissariat für das Sicherheitswesen – Höhere SS- und Polizeiführer Nord-West (toegangsnummer 077)

Het betreft de volgende inventarisnummers:

Collectie Departement van Justitie (toegangsnummer 216k), NIOD	Inventarisnummer
Rapporten van de plaatselijke luchtbeschermingsdiensten, politiekorpsen en de Marechaussee inzake het geven van het sein luchtalarm, het neerstorten van vliegtuigen en vliegtuigonderdelen en de vondst van niet-ontploffte explosieven, 23 juni 1943 – 28 april 1944.	180
Processen-verbaal van de plaatselijke luchtbeschermingsdiensten, politie en Marechaussee met betrekking tot vijandelijke vliegtuigen, bomaanvallen en ontploffingen in verschillende gemeenten.	181-185
Meldingen van verschillende gemeenten betreffende ongevallen, beschietingen, bombardementen en het afwerpen van (lege) benzinetanks door vliegtuigen.	186
Telexberichten inzake meldingen van neergestorte geallieerde bommenwerpers, 20 – 24 februari 1944.	328
Stukken betreffende het melden van schade door bombardementen en beschietingen uit vliegtuigen, 24 februari 1944 – 31 maart 1945.	329
Stukken betreffende het opstellen van processen-verbaal inzake bombardementen en beschietingen in verschillende gemeenten, 28 september 1944 – 31 maart 1945.	331
Proces-verbaal van de luchtbeschermingsleider inzake schade door luchtaanvallen door de geallieerden en afweergeschut van de Duitsers, 3 februari 1944.	477
Stukken betreffende het instellen van een onderzoek naar de gevolgen van luchtaanvallen, 8 oktober 1944 – 6 februari 1945.	493
Stukken betreffende het instellen van een onderzoek inzake het bombardement op 14 oktober, 17 oktober 1944.	624
Rapporten van de onderluitenant van de Marechaussee F. Meems inzake het vinden van benzinetanks, die uit een vliegtuig waren geworpen, alsmede de inslag van een granaat, 20 januari – 20 maart 1944.	642

Collectie Generalkommissariat für das Sicherheitswesen – Höhere SS- und Polizeiführer Nord-West (toegangnummer 077), NIOD		Inventarisnummer
Berichtgevingen betreffende neergekomen vliegtuigen, 1943.		1759

Er zijn geen relevante vermeldingen met betrekking tot het onderzoeksgebied aangetroffen.

2.11.2 Beeldbank Tweede Wereldoorlog

Foto's uit de Tweede Wereldoorlog, afkomstig van Nederlandse oorlogs- en verzetsmusea, herinneringscentra en het NIOD zijn bijeengebracht in de databank Beeldbank WO2. Er is hier gezocht op plaatsnaam. Er zijn geen relevante foto's van het onderzoeksgebied aangetroffen.

2.12 OORLOG IN BLIK

Oorlog in Blik is een samenwerkingsplatform van erfgoedinstellingen met audiovisuele collecties over de Tweede Wereldoorlog. Er is hier gezocht op plaatsnaam. Er is geen beeldmateriaal van het onderzoeksgebied aangetroffen.

2.13 THE NATIONAL ARCHIVES LONDEN

The National Archives in Kew (Londen) is het officiële nationale archief van het Verenigd Koninkrijk. Er liggen hier gevechtsverslagen van Britse eenheden die op Nederlands grondgebied strijd hebben geleverd. In The National Archives zijn, afgezien van deze War Diaries, ook o.a. de logboeken van geallieerde luchtmachteenheden ondergebracht.

2.13.1 Daily Logs

Vliegtuigen van de 2nd Tactical Air Force (2nd TAF) gaven tactische luchtsteun aan geallieerde gevechtseenheden. De geallieerde jachtbommenwerpers vielen o.a. vijandelijke stellingen, tanks, treinen en hoofdkwartieren aan.

De volgende Daily Logs van de 2nd Tactical Air Force zijn geraadpleegd:

Daily Logs 2nd Tactical Air Force. The National Archives Londen	Inventarisnummer
2nd Tactical Air Force: Daily Log: Sept.-Oct. 1944	Air 37/715
2nd Tactical Air Force: Daily Log: Nov.-Dec. 1944	Air 37/716
2nd Tactical Air Force: Daily Log: Jan.-Feb. 1945	Air 37/717
2nd Tactical Air Force: Daily Log: Mar.-May. 1945	Air 37/718

Er zijn geen relevante vermeldingen met betrekking tot het onderzoeksgebied aangetroffen.

2.14 IMPERIAL WAR MUSEUM

Het Imperial War Museum beschikt over een grote collectie foto's en films van Nederland in de Tweede Wereldoorlog, waaronder opnames die tijdens bombardementen werden gemaakt. Er zijn geen relevante foto's of films met betrekking tot het onderzoeksgebied aangetroffen.